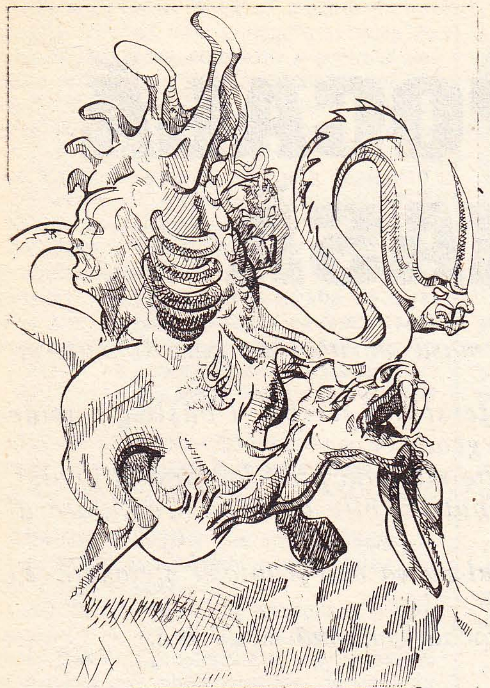
Un răgaz pentru a trăi

Joe HALDEMAN

Pe cînd era în viață i se pusese „Omul care stăpîneşte LUNA" şi fu numit „Omul care a stăpînit LUNA" încă mult timp după aceea.

DR.THORNE HARRISON se născuse în 1990, într-un orăşel din ARKANSAS. Studiile medii şi le terminase în 2005, prin fuga de la o şcoală de corecţie subvenţionată de stat. Urmaseră zece ani petrecuţi în slujbe de ocazie, de una sau de cealaltă parte a legii. Dar ambiţia sa îl ajutase să răzbească în a cuceri puterea şi la vîrsta de 35 de ani era preşedintele miliardar al unei corporaţii cu afaceri diverse şi legale - în cea mai mare parte.

El numea toate astea noroc.

O planetă nu îi fu de ajuns. Cam cu o săptămînă înainte de a 40-a sa aniversare, Harrison îşi concedie consiliul directorial şi lichidă o avere enormă, pe care o investi apoi pînă la ultimul cent în dezvoltarea şi exploatarea Liniei de călătorii spaţiale Adam-Beeson. Reuşi astfel să facă accesibil voiajul în spaţiu oricui îşi putea permite acest lucru. Cumpără o parte din Lună, unde construi domuri de plăcere şi orăşele de vacanţă şi organiză safari-uri pentru oamenii care se simţeau epuizaţi şi aveau bani. Veniturile sale crescuseră îndeajuns încît să-i permită cupărarea voturilor pentru iniţierea lucrărilor de „terraformare" pe Marte.

Cînd prima şuviţă de apă îşi croia drum în Valea Marelui Rift, Harrison se stingea în propria sa clinică geriatrică din Copernicus City, în al o sută douăzecilea an al vieţii. Frămîntările legate de această ultimă luptă cîştigată îi grăbiseră sfîrşitul.

„Împinge-l odată! Hai, fă-i vînt mai repede!" Făcînd salturi lungi în slabul cîmp gravitaţional lunar, doi infirmieri împingeau, pe coridorul alb, căruciorul masiv tixit de aparatură ce înconjura o fărîmă fragilă de corp omenesc, cyborgul mort al Dr.Thorne Harrison . Fluorocarbonul oxigenat curgînd în venele slăbite îi dădea creierului acestuia impresia că încă trăieşte.

După ce pătrunse prin uşile instalaţiei criogenice, căruciorul se opri cu un salt lîngă camera de congelare. Conductele şi cablurile fură deconectate şi corpul fu introdus fără ceremonie în camera care, activată în scurt timp, îl transformă în cuarţ îngheţat. „Gata! Am terminat şi cu ăsta!" Şi totul în speranţa deşartă a unei învieri viitoare.

Fu o zi de pomină care dădu apă la moară flecarilor.

Harrison îşi închisese trupul îngheţat într-o capsulă spaţiotemporală, care fusese apoi lansată spre centrul Galaxiei. În capsulă se mai aflau teancuri de ultrafişe cristalizate (însoţite de un monitor pe care puteau fi vizionate) care descriau în cele mai mici detalii însuşirile specifice ca şi realizările umanităţii, precum şi o serie de mici obiecte de artă.

Unii fură de părere că Harrison a trădat omenirea, oferind hoardelor extraterestre invadatoare o hartă ce le va arăta calea sigură spre Terra. Detaliile asupra a ceea ce aceştia ar fi putut să le facă oamenilor, şi din ce motive anume, ofereau o reflectare interesantă a problemelor ce preocupau în realitate mintea a diverşi indivizi.

Alţii, mai clemenţi, considerară a priori că, o rasă de extratereştri capabilă să descifreze mesajul lui Harrison şi să ne viziteze apoi, va fi depăşit demult deja stadiul în care ar practica agresiunea, acţionînd pradă instinctelor primare.

Tot ceea ce ei ne-ar fi putut face s-ar fi rezumat la a ne observa şi, eventual, la a ne ajuta.

Partizanii celor două tabere furnizară din plin material pentru eseuri solemne, dizertaţii semidocte şi religii efemere.

Se exprimară şi alte opinii:

„Vulpoiul acesta bătrîn şi-a cheltuit banii aşa cum a vrut!"

„Ceea ce a făcut el reprezintă o risipire de neiertat a unor resurse artistice de neînlocuit!"

„Ceea ce a făcut el reprezintă o risipire de neiertat a unor resurse artistice de neînlocuit!"

„Ar fi putut folosi banii aceştia ca să-i hrănească pe cei înfometaţi!"

„Gestul său e donchişotesc, fantast.Vom fi cu toţii morţi şi dispăruţi cu mult înainte ca cineva să intercepteze chestia aia blestemată!"

„Dă-l dracului de Harrison, am probleme mai importante de rezolvat!"

Dar nici una dintre aceste păreri nu era, din păcate, cea corectă.

Conform estimărilor, convertizorul miniaturizat Adam - Beeson avea să accelereze foarte lent capsula, timp de aproximativ un secol, epuizîndu-si combustibilul cînd nava va fi atins o mică fracţiune din viteza luminii.Ea avea să treacă , deci, prin vecinătatea lui Antares peste vreo 5000 de ani.

Capsula fusese prevăzută cu un generator preprogramat de semnale, alimentat de energia luminii stelare.Acesta avea să acumuleze energie pentru a emite, o dată la zece ani, un mesaj în banda de unde de 21 cm.Mesajul avea să dureze 90 de minute şi să fie repetat de trei ori; orice idiot dotat cu un radiotelescop îndeajuns de mare şi posedînd permisele ontologice adecvate ar fi putut să-l descifreze:

„Sînt un produs al unei specii inteligente; poziţia mea este următoarea...Dacă vă stă în puteri, interceptaţi-mă!"

Din păcate însă, nava poseda un cîmp magnetic destul de puternic şi de aceea se comportă conform ecuaţiilor lui Maxwell.Ruta sa trecu printr-un nor de plasmă rarefiat dar foarte întins şi care făcu să se rotească lent spre dreapta, pierzîndu-şi de-a lungul anilor acceleraţia. Cînd ieşi din norul de plasmă era întoarsă din nou spre Pămînt şi se mişca cu o viteză modestă.

Peste 2000 de ani trecu prin locul unde se aflase Terra în momentul lansării ei (sistemul solar se deplasase între timp, în mod firesc) şi continua să se mişte uitată printre galaxii. Îşi mai emintea încă semnalul la fiecare zece ani, dar trecu foarte mult timp pînă cînd cineva să o bage în seamă.

M-am trezit cu o durere groaznică, care încetă însă imediat.

„Cum vă simţiţi?" mă întrebă o sora drăguţă, îmbrăcată într-o uniformă verde, bine apretată.

Nu am răspuns imediat.Ceva nu mi se părea în ordine la ea, la camera de spital, la patul în care mă aflam.Muchiile erau nefireşti, prea ascuţite parcă.

„Cum vă simţiţi?" mă întrebă de această dată o soră între două vîrste, îmbrăcată la fel ca prima.Nu reuşisem să sesizez cînd o înlocuise. „Vă plac mai mult aşa?"

I-am răspuns că mi-e indiferent.Corpul meu, da, corpul meu este cu o sută de ani mai tînăr. Mintea mi-e limpede şi muşchii mi sînt oţeliţi.Nu am conştiinţa organelor suferinde.

„Oare sînt mort?" am întrebat-o.

„Nu chiar" , îmi răspunse, clipa în care i-am surprins metamorfoza fulgerătoare.Acum era un doctor, cu tîmplele albite şi cu o ţinută profesională.

„Aţi fost mort multă vreme, dar acum nu mai sînteţi. Noi v-am reconstituit.

Am rugat fiinţa să se decidă pentru o înfăţişare anume şi am întrebat-o dacă nu m-au scos din capsulă sub formă de corp solid, îngheţat.

„Da, lucrurile s-au petrecut cam cum aţi prevăzut."

Am întrebat ce vroia să spună cu acel „cam".

„V-aţi învîrtit în cerc şi aţi pierdut viteză; a trecut multă vreme pîna cînd să vă remarcăm prezenţa" .

M-am ridicat, privind insistent fiinţa.Îmi spuneam că dacă nu clipesc, probabil nu se va mai metamorfoza. Am întrebat-o cît timp hoinărisem prin spaţiu.

„Aproape un milion de ani.Mai exact, 874.896, din momentul lansării." Am sărit pe podea şi tălpile mele au atins nisipul fierbinte. „Îmi pare rău" , zise fiinţa şi podeaua se pardosi deodată cu plăci de faianţă.

„De ce nu vă arătaţi adevărata înfăţişare? Sînt prea bătrîn ca să mă mai sperii de monştri."

Fiinţa se transformă, luîndu-şi adevăratul chip, dar am rugat-o aproape imediat să revină la una din înfăţişările precedente.Trebuie totuşi să ştiu căreia din extremităţi să-i vorbesc.

Deveni din nou doctor şi camera se dizolvă. Ne aflam acum pe o vastă întindere de nisip arămiu, aşezat în dune ordonate. În faţă, umbra-mi palidă se alungea continuu. M-am întors, tocmai la timp ca să văd Calea Lactee, apunînd strălucitoare la orizont. Nu se vedeau însă stele apropiate.

„Da," îmi spuse doctorul, „sîntem la marginea galaxiei din care veniţi."

Un soare grena, enorm, cu margini nebuloase, răsări din partea opusă a orizontului. „O gigantă infraroșie", mi-am reamintit brusc.

I-am spus ființei că le eram profund recunoscător pentru faptul de a mă fi reconstruit, și am întrebat-o dacă le puteam fi de vreun folos. Aș fi putut, eventual să le dezvălui ceea ce știam despre timpul meu, acum un trecut foarte îndepărtat.

„Nu, am aflat deja tot ce se putea de la dumneavoastră, în timpul cît v-am reconstituit." Îmi zîmbi. „Dimpotrivă, noi vă sîntem foarte îndatorați. Vreți să vă ducem înapoi pe Pămînt? Planeta pe care ne aflăm acum ne oferă condiții excelente nouă, dar dumneavoastră v-ați plictisi repede aici."

I-am răspuns că îmi doream extrem de mult să mă întorc pe Pămînt, dar aș fi vrut ca mai întîi să văd cît mai mult din ceea ce reprezintă lumea lor.

„Dar toată lumea mea arata așa; trăiesc aici tocmai fiindcă apreciez această lipsă de vanitate. Și semenii mei trăiesc în locuri întru totul asemănătoare acestuia."

L-am întrebat dacă nu i-aș putea întîlni și pe alții dintre ai lor.

„Nu, din păcate e imposibil. Ar refuza să vă vadă chiar dacă eu aș vrea să vă duc la ei... E și aceasta o chestiune de politică", adaugă după o scurtă pauză. Apoi mă luă de mînă și ne înălțarăm pînă cînd steaua lor deveni o mică pată abia vizibilă, și mi-am dat seama că ne aflam acum în interiorul Căii Lactee, înconjurați de stelele ce roiau în jurul nostru.

L-am întrebat dacă ce efectuăm acum era o teleportare.

„Nu", răspunse, „ne deplasăm cu o mașină; ceva în genul unei astronave, dar mai rapidă și mai eficientă. De fapt, mai puțin eficientă într-un anumit sens."

Începusem să-l întreb cum de puteam vorbi și respira, dar privirea lui obosită mă inhibă. Pîlpîia acum de parcă ar fi vrut să-și schimbe din nou înfățișarea. Dar n-o făcu. „Sînt lucruri interesante de văzut în zona asta" îmi spuse, pe cînd ne apropiam de o stea galbenă, pe care am recunoscut-o drept Soarele nostru. „N-am mai fost pe-aici de vreo 10-12 mii de ani", urmă el. Sub noi apăru deodată, ca o minge albăstruie Pămîntul.

Ne-am oprit pentru o clipă și el a continuat cu o nuanță de scuză în glas: „E destul de aproape, dar eu nu ies prea des."

Am început să coborîm lin, așă încît am putut admira apusul Soarelui deasupra Africii. Coasta sa vestică nu părea să se fi schimbat prea mult. Apoi Atlanticul trecu pe sub noi ca o pată de cerneală și aterizărăm în sfîrșit undeva, în nord-estul Statelor Unite. Eram pe un izlaz, al cărui gard de sîrmă parea sa fie facut din același duramyl strălucitor pe care mi-l aminteam din copilărie.

„Unde sîntem?" l-am întrebat. Îmi răspunse că ne aflăm undeva la nord de Canaan (New York); la cîțiva kilometri spre vest se afla și o autostradă unde aș fi putut face autostopul pînă m-ar fi luat vreun camion. Spunîndu-mi toate acestea începuse să pîlpîie atît de zdravăn, încît puteam zări pășunea prin el, chiar cînd era vizibil.

„Bine, dar nu se poate!" - am ripostat. „A trecut un milion de ani și nu cred să mai existe acum autostrăzi și camioane!" Mă privi cu superioritate ironică și îmi spuse că ne aflăm cu numai 5 sau 10 ani în viitorul meu; adică după anul nașterii mele. Cu deosebirea că eu, cel de acum, aveam 20 de ani. Oare nu știam chiar nimic despre ceea ce înseamnă relativitatea?

●

Și dispăru. Atunci văzui fermierul care venea spre mine, ținînd în mîini, amenințător, o coasă.

Pe izlaz nu se mai afla nimic și nimeni altcineva contra cui ar fi putut-o folosi, în afară de mine.

„Bună dimineața!" i-am spus. Apoi mi-am dat seama că era de fapt după amiază. Continuă să se apropie de mine, pînă la o distanță de unde ar fi putut lovi și, oprindu-se,se holbă nedumerit. „Da' unde dracu'-i individul ălălalt?" zise cu o căutătură mînioasă.

„Cum? Care individ?" făcui eu mirat, uitîndu-mă împrejur. De fapt, în sinea mea, îmi puneam aceeași întrebare. Se frecă la ochi. "Afurisitele astea de lentile de contact! Da' ce cauți pe pămîntul meu, la urma urmei?"

„M-am rătăcit." „Da' nu ști ce-i ăla un gard?"

„Ba da, domnule.Îmi cer scuze.Tocmai mă îndreptam spre fermă ca să vă întreb care este drumul spre Canaan".

„Da' de ce umbli cu hainele astea caraghioase pe tine?" Purtam încă replica costumului conservativ în care fusese îmbrăcat Harrison.

„Așa e moda la oraș domnule." Clătină din cap." Hm! Tinerii din ziua de azi!" Urmă: „Apăi, ia-o peste gardul ăla, da' ai grijă să nu-mi calci fasolea și dup-aia o ții drept pînă ieși la drum.Ca să ajungi la Canaan o iei la stînga." I-am mulțumuit politicos și el făcu cale întoarsă spre fermă.

În stația de camion calendarul arăta anul 1995.

Nu-i deloc ușor să te trezești în New York City fără un ban în buzunar, dar situația se schimbă atunci cînd ai un timp de douăzeci de ani și o experiență de mai bine de un veac în a-i separa pe oamenii de banii lor.

În mai puțin de o săptămîna, omul care fusese Harrison locuia deja într-un apartament luxos din East Village și avea strînși îndeajuns de mulți bani pentru a-și permite să stea să reflecteze.

De un lucru era sigur: nu mai vroia să fie încă o dată Harrison. În afara faptului că s-ar fi plictisit să trăiască aceeași viață, își dăduse seama, pe cînd mai era încă Harrison și avea deja vreo 50 de ani, că o existență ca a sa nu putea fi una fericită, fiind prea intim legată de acumularea de bogăție și putere, dar în același timp incapabilă să-i ofere încrederea reciprocă cu semenii săi.

Și apoi, la ora aceasta Harrison era deja un băiețel de 5 ani în Arkansas și tocmai își începea cei douăzeci de ani de ghinioniști ce vor preceda secolul său de prosperitate.

Acest gînd îi dădu fiori de gheață.

Merse la o bibliotecă și parcurse microfișele colecțiilor de "Forbes" și "Bizweek" din ultimii ani. Astfel, procedînd prin eliminări succesive află cine ar fi putut fi acum. Apoi, pentru mai puțin de 1000$ își confecționă un trecut și introduse documentele sale false în băncile de date guvernamentale.

Se lansă în niște investiții, aparent nerentabile, și deveni milionar în mai puțin de un an. Cumpără atunci o firmă falimentară de produse electronice și o reboteză cu numele său: Lassiter Electronics. Își lăsă barbă, știind că va albi prematur. Firma prospera. Cumpără o uzină de mase plastice, pe care o reboteză Lassiter Industries. Apoi mai achiziționă și cel mai mare cabinet poligrafic din Pennsylvania, precum și o pescărie.

În 2010 se afla într-un cazino din Galveston, unde pierdu o sumă importantă în fața unui bă[...] răzbunător, care se pricepea binișor la zaru[...] Lassiter era mai bun, dar îl lăsase să cîștige.

Era tocmai cu două zile după a 20-a aniv[...]sare a lui Harrison, cînd acesta dăduse prima mare lovitura.

Lassiter își continuă ascensiunea, o ban[...] mică, apoi una mai mare. O firmă aerosp[...]țială.Textile. O parte dintr-o stație orbitală; ec[...]pamente electronice miniaturizate și cristale pe[...]tru băncile de date.

Toate acestea se numeau Lassiter Limited.

In 2018 ajută cu tact destinul, angajîndu-l [...] analist de timp și mișcare pe tînărul Dr.Thor[...] Harrison, deși știa că toate referințele acestu[...] erau false. Îi dădu astfel posibilitatea să ai[...] acces la informații de primă mîna.

Harrison profită de această ocazie și în 20[...] era deja vicepreședinte junior însărcinat cu p[...]ducția. În 2022, ajuns vicepreședinte și cel m[...] tînăr membru al consiliului de conducere al co[...]paniei, știa o serie de chestii interesante desp[...] ceilalți membri ai consiliului.

În 2024 Harrison îi puse în față lui Lass[...] documente care dovedeau că deținea controlu[...] 51% din ceea ce însemna Lassiter Limite[...] făcînd aceasta, se așteptase la o luptă apr[...] Lucrurile decurseră însă cu totul altfel: Lassi[...] se mulțumi să se retragă complet din afaceri [...] schimbul primirii unei sume neașteptat de mici.

Cu încă jumătate de viață de trăit și cu ba[...] care i-ar fi ajuns din belșug pentru mult mai m[...] timp, Lassiter își cumpără terenuri și locuințe co[...]fortabile, la Paris, Key West și Colorado, pe ca[...] le schimba în funcție de sezon. Petrecu cîțiva a[...] într-o călătorie de agrement în jurul lumii, d[...] considerabilele sale energii materiale și le can[...]ză spre lumea artelor, iar nu spre cea a fina[...]țelor, cum ar fi fost de așteptat. Deveni un virtu[...] al clavecinului și, în plus, se făcu bine cunosc[...] în cercurile artistice avangardiste prin co[...]pozițiile sale neopointilliste: sculpturi de lumi[...] înghețată, zvîcniri elegante de laseri prinse [...] cuburi de gel fotosensibil. Femeile frumoase er[...] pur și simplu fascinate de acest om care reuși[...] atît de bine în doua domenii atît de diferite.

În același timp urmărea îndeaproape evoluția lui Harrison ; lichidarea companiei [...] 2030, cumpărarea Liniei de călatorii spația[...] Adam-Beeson (care păru multor observatori [...] investiție sortită de la bun început eșecul[...] investirea întregii averi în lucrările de pe Luna [...] beneficiile însutite pe care le obținu.

Și pe cînd catalizatoarele ecologice înc[...]peau să fie instalate pe Marte, iar Harrisc[...] bătrîn, facea eforturi disperate să mai cumpe[...] niște ani de viață, Lassiter se stingea la K[...] West.

Nedorind să-și tulbure sfîrșitul cu tuburi „IV[...] personal sanitar și aer steril înghețat, își trimi[...] unica soră medicală care-l îngrija într-o plimba[...] care avea să dureze oricum prea mult, vorbind[...] calm și convingător. Ultimele sale cuvinte nu tr[...]daseră durerea crescîndă ce-i încolțea în piept.

Acum stătea întins pe verandă în băta[...] brizei sărate. Jos camerele erau pline de admir[...]tori profund îndurerați, prieteni pe care nu tr[...]buise să-i cumpere.

Și cum pe albastrul palid al cerului [...] aprinse văpaia roșie a asfințitului, își spuse [...] este un om fericit și începu să se întrebe cum [...] va juca piesa data viitoare, căci îi dădea sean[...] că el este păpușarul, chiar acum, cînd ultim[...] sfoară era trasă și se lasa cortina.

Traducere de Bogdan SAVU